VEROHALLINTO
Esikunta- ja oikeusyksikkö
Lauri Luukkonen

Eduskunnan talousvaliokunnalle
28.11.2024

Aihe:
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaupparekisterilain muuttamisesta
HE 193/2024 vp

Verohallinnon lausunto esityksestä koskien kaupparekisterilain muuttamista

Lausuntona talousvaliokunnassa käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen HE 193/2024 kunnioittavasti esitän seuraavaa.

Verohallinto pitää esitystä perusteltuna siltä osin kuin pyritään paikkaamaan vuosina 2023 ja 2024 kaupparekisteristä poistetuille ilmoitusvelvollisille aiheutuvia ongelmia.

Kaupparekisteristä poistaminen ja oikeustoimikelvottomaksi tekeminen on todella voimakas toimenpide, joka estää yhtiön liiketoiminnan harjoittamisen. **Verohallinto huomauttaa, että ehdotettu palautusmenettely ei ole oikea keino ratkoa tulevaisuudessa kaupparekisteristä poistamisen aiheuttamia ongelmatilanteita, jos edelleen liian kevyesti kaupparekisteristä poistettaisiin nimenomaisesti toimivia yhtiöitä.**

Edestakainen liikehdintä kaupparekisterin välillä on omiaan aiheuttamaan ongelmia niin ilmoitusvelvollisille kuin viranomaisillekin jatkossakin. Mahdollinen kaupparekisteriin palauttaminen ei tule korjaamaan kaikkia mahdollisia ongelmia, joita voi jatkossakin nousta esiin kaupparekisteristä poistamisen myötä. Ylipäätään sekä poistaminen kaupparekisteristä että yhtiön palauttaminen rekisteriin johtavat mahdollisesti veroseuraamuksiin ja tarpeisiin korjata verotusta käytännössä täysin tarpeettomasti. Poisto-palautusprosesseissa kyse on lähtökohtaisesti tapauskohtaisista tilanteista, jotka muodostuvat helposti todella työläiksi kaikille osapuolille. Huomattavaa on, ettei palautuminen välttämättä tarkoita veroseuraamuksilta välttymistä ja tietyissä tilanteissa veroseuraamukset voivat muodostua todella merkittäviksikin mahdollisesta rekisteriin palautuksesta huolimatta.

Verohallinto korostaa, että asiassa tulee löytää pysyviä ratkaisuja, jotta rajoitetaan tarpeettomien kaupparekisteristä poistamisten myötä aiheutuvia ongelmia. Verohallinto esittää, että:

- **Toimivia yhtiöitä ei tulisi poistaa kevyessä menettelyssä kaupparekisteristä**. Esimerkiksi ennen poistoa tulisi tehdä nykyisen lainsäädännön mahdollistama tarkistus Verohallinnolta, onko yhtiöllä toimintaa ja tämän perusteella pyrkiä vielä varmistamaan, että tieto poistosta on mennyt perille tai turvautua muihin sanktioihin.

- **Laiminlyöntien kehotusmenettelyssä tulee ottaa käyttöön mahdollisimman kattava menettely yhtiön ja sen vastuuhenkilöiden tavoittamiseksi ennen kaupparekisteristä poistoa.** Esimerkiksi kehotuskirjeet tulisi kaikissa tilanteissa, ei ainoastaan palautuneen postin tilanteissa, lähettää myös yhtiön vastuuhenkilöille.
- Ylipäätään tulisi säännellä, että ensisijaisesti laiminlyönneissä tulee turvautua muihin sanktioihin kuin kaupparekisteristä poistamiseen.

Esityksessä todetaan esimerkiksi, että jo nykyisen sääntelyn puitteissa olisi mahdollista tiedottaa kattavammin vastuuhenkilöitä tai käyttää tehokkaammin Verohallinnosta saatavaa tietoa ilmoitusvelvollisen toiminnasta osana poistamisprosessia, eikä siksi muutoksia ehdoteta näiden osalta. **Verohallinto kuitenkin esittää, että näitä seikkoja tulisi jo lain tasolla edellyttää ongelmien minimoimiseksi.**

Lopuksi Verohallinto toteaa, että esityksessä ehdotetaan vuoden määräaikaa sille, että hakemus kaupparekisteriin palautuksesta tehtäisiin. **Vuoden aikana kaupparekisteristä poiston vaikutukset ehtivät edetä hyvin pitkälle aiheuttaen harmia kaikille osapuolelle. Edellä mainittua määräaikaa tulisi lyhentää ehdotetusta huomattavasti ja Verohallinto esittääkin, että määräajan tulee olla enintään kolme kuukautta.**

Lauri Luukkonen
Johtava asiantuntija